

SA's Leading Past Year

Exam Paper Portal

STUDY

You have Downloaded, yet Another Great Resource to assist you with your Studies 😊

Thank You for Supporting SA Exam Papers

Your Leading Past Year Exam Paper Resource Portal

Visit us @ www.saexampapers.co.za

SA EXAM
PAPERS

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS

SEPEDI LELEME LA GAE (HL)

LEPHEPHE LA BOBEDI (P2)

2018

MEMORANTAMO

MEPUTSO: 80

Palomoka ya matlakala a memorantamo ke 35.

DITŠHUPETŠO TŠA GO SWAYA

1. Ge molekwa a arabile dipotšišo tše di fetago palo yeo e nyakegago, swaya ya mathomo fela. **(Molekwa ga a swanela go araba potšišo ye telele le ye kopana go tšwa pukung e tee.)**
2. KAROLONG YA A, ge molekwa a arabile dipotšišo tše nne ka moka mo diretong (tše di kgethilwego), swaya tše pedi tša mathomo.
3. Go DIKAROLO TŠA B le C, ge molekwa a arabile dipotšišo tše kopana tše pedi goba tše telele tše pedi, swaya ya mathomo o hlokomologe ya bobedi. Ge molekwa a arabile dipotšišo ka moka tše nne, swaya fela ya pele mo KAROLONG ye nngwe le ye nngwe ge e le gore go arabilwe potšišo ye kopana le ye telele.
4. Ge molekwa a file dikarabo tše pedi, moo e lego gore ya mathomo e fošagetše mola ya bobedi e nepagetše, swaya ya mathomo gomme o **hlokomologe** ya bobedi.
5. Ge dikarabo di sa nomorwa ka tshwanelo, swaya go ya ka memorantamo.
6. Ge mopeleto wo o fošagetšego o ama tlhalošo, swaya phošo. Ge o sa ame tlhalošo, gona mo fe moputso.
7. *Dipotšišo tše telele*
Ge karabo ya potšišo ye telele e le ka tlase ga botelele bjo bo nyakegago, se mo otle ka ge a šetše a ikotlile. Ge e le ye telele kudu, lekola go ya ka bokgoni gomme o sekaseke ntlha yeo le baswaibagolwane. **Šomiša dirubriki tša kelo** tše di lego lenaneong la A le B **go lekola ditaodišo tša balekwa.**
8. *Dipotšišo tše kopana*
Ge molekwa a sa šomiše ditsebjana moo a kgopetšwego go tsopola, se mo fokoletše meputso.
9. **Dipotšišong tše di bulegilego**, go se be le meputso yeo e tlogo abelwa karabo ya EE/AOWA goba KE A DUMELA/GA KE DUMELE. Lebaka leo le thekgago karabo ke lona leo le abelwago moputso.
10. Go se be le meputso yeo e tla abelwago NNETE/MAAKA goba NTLHA/KAKANYO. Lebaka leo le thekgago karabo ke lona leo le tlogo abelwa moputso.

KAROLO YA A: THETO**MONTSHEPETŠABOŠEGO – MJ Mamabolo****POTŠIŠO YA 1: 'KGAREBJANA YA KA' – LI Masenya****Mohlala wa karabo**

Poeletšo ke ge go boeletšwa dikarolwana tše di itšego tša polelo bjalo ka medumo, mantšu, bjalobjalo.

Tshekatshekong ye go ya go hlokomelwa poeletšo ya dikarolopolelo go lebeletšwe boemo bja tšona temanathetong. Mohlala: poeletšothomi, poeletšogare, poeletšokgaotši, poeletšofelo, bjalobjalo

Poeletšothomi

Yona e hwetšwa mathomong a methalotheto.

Mohlala:

- Kgarebjana ya ka ya – methalotheto ya 1 - 4
- Wena – methalotheto ya 13 le 14
- Ka – methalotheto ya 6 - 9
- M – methalotheto ya 21 - 25
- Ka wena ke – methalotheto ya 29 - 30
- Ma – methalotheto ya 23 le 24

Poeletšofelo

E bonala mafelelong a methalotheto ye e šalanago morago.

Mohlala:

- -ele – methalotheto ya 3 le 4
- wena – methalotheto ya 21 le 22
- Ka – methalotheto ya 6 - 9
- e – methalotheto ya 1 - 5
- -ng- methalotheto ya 16 le 17

Poeletšogare

E bonala temanathetong methalothetong ya go šalana morago.

Mohlala:

- kgarebe – methalotheto ya 12 le 13
- le – methalotheto ya 9 le 10
- re – methalotheto ya 32 le 33

Poeletšokgaotši

E bonala temanathetong mo methalothetong e sa latelanego. Go ba le mothalotheo o šele gare ga methalotheto yeo.

Mohlala:

- ngwetši ya ka – methalotheto ya 6 le 8
- -tša – methalotheto ya 26 - 28

Mohola wa poeletšo ke go gatelela kgopolo ye e rilego le go tšweletša mošito wa sereto.

Dintlha: 07

Sebopego le Polelo: 03

[10]

POTŠIŠO YA 2: 'A ITHENG?' – ME Ngake

- 2.1 Yogodimo. (1)
- 2.2 Makgethepolelo/Potšišoretoriki/Poeletšo/Kelelohalo (1)
- 2.3
- Modimo o a fa
 - Batho ga ba kgotsofale (2)
- 2.4
- Mothalotheto o arotšwe ka dikarolometara tše pedi:
A le kuna//le a hlobaela
 - Dikarolometara tše di arogantšwe ka sešura
 - Dikarolometara di kwana ka palo ya mantšu (3:3)
 - Go na le kwano ya dihloa tša mošito (1:1)
 - Karolometara ya 1 e na le dinoko tše 4
(TŠE PEDI fela.) (2)
- 2.5 -šo – ke morumokwanofelo ka ge o tšwelela ka mafelelong a methalotheto. (2)
- 2.6 Balekwa ba tla fa dikarabo tša go fapana.
Mohlala:
- Batho ba ithute go amogela se sengwe le se sengwe se ba se fiwago ke Modimo
 - Modimo o a re rata ka ge a re file ditalente tša go fapana (2)
- [10]**

POTŠIŠO YA 3: 'NKGOTSO FATŠE KE GO KGOTSO FATŠE' – MJ Tauatswala

- 3.1
- 3.1.1 O ba lešitše nta
- 3.1.2 Bo ferehlile pitša ya ntwā (2)
- 3.2
- Sereti se kwešitšwe bohloko ke go gobošwa ke seretwa
 - Ga se sa ipshina ka bophelo ka ge se aparetšwe ke dihlong le manyami
 - Lapa la bosereti le mo hlanogetše
(TŠE PEDI fela.) (2)
- 3.3 Kelelohalo ke ge kgopolo ya mothalotheto e fetela mothalothetong wa go latela/wa ka tlase.
Megokgo e tsorotlago marameng a ka boka lewatle la Intia
E hlatsela go ruruga ga pelo ya ka ke morurugi ruri (2)
- 3.4
- Tshwantšhanyo – mekgokgo e swantšhwa le lewatle la Intia
- GOBA**
- Pheteletšo – mekgokgo e feteleditšwe. Ga go mekgokgo ye e ka lekanago le lewatle la Intia ka bontši (2)
- 3.5 Balekwa ba tla fa dikarabo tša go fapana.
Mohlala:
Moya wa ntwā/manyami/lehloyo
- Sereti se omanyā seretwa mabapi le maitshwaro a bopelompe (2)
- [10]**

POTŠIŠO YA 4: 'THEPUDI' – PN Mashilo

- 4.1 E gangwa ke ...
E gangwa ke ...
-a
-tšofe (1)
- 4.2 Papadišantšu/Poeletšo ya kgopolo (1)
- 4.3 5 - Sereti se bolela gore se tšofetše wa go okamela lebitla.
6 - Le ge a tšofetše bjalo o iphepa ka makgarebjana a mafsa. (2)
- 4.4 • Sereto se se bopilwe ka ditemanatheto tše hlano
• Methaotheto ke ye masomepedihlano
• Methalotheto ke ye metelele ye mengwe ke ye mekopana le ya magareng (2)
- 4.5 Seretotumišo sa bogologolo
• Sereti se šomišitše matseno a 'Kgomo e tshwa!'
• Se tumiša bokgoni le bogale bja seretwa (Ntlha E TEE fela.) (2)
- 4.6 Balekwa ba tla fa dikarabo tša go fapana.
Mohlala:
Maikutlo a go tenega/makala.
• Ke tenwa/makatšwa ke banna ba bagolo ba go ratana le bana ba bannyane ba ba senyetša bokamoso (2)

[10]**DIRETO TŠA SESOTHO SA LEBOA – MD Kgobe****POTŠIŠO YA 5: 'WA BORARO' – BN Tseke****Mohlala wa karabo**

Poeletšo ke ge go boeletšwa dikarolwana tše di itšego tša polelo bjalo ka medumo, mantšu, bjalobjalo.

Tshekatshekong ye go ya go hlokomelwa poeletšo ya dikarolopolelo go lebeletšwe boemo bja tšona temanathetong. Mohlala: poeletšothomi, poeletšogare, poeletšokgaotši, poeletšofelo, bjalobjalo

Poeletšothomi

Yona e hwetšwa mathomong a methalotheto.

Mohlala:

- Wa boraro – methalotheto ya 4 - 8
- Wa – methalotheto ya 10 le 11

Poeletšofelo

E bonala mafelelong a methalotheto yeo e šalanago morago.

Mohlala:

- Mang – methalotheto ya 7 le 8

Poeletšogare

E bonagala temanathetong methalothetong ya go šalana morago.

Mohlala:

- mongmotsana – methalotheto ya 9 le 10
- Ke – methalotheto ya 20 - 24

Mohola wa poeletšo ke go gatelela kgopolo ye e rilego le go tšweletša mošito wa sereto

Dintlha: 07

Sebopego le Polelo: 03

[10]

POTŠIŠO YA 6: 'THEELETŠA MOKGADI' – SR Machaka

- 6.1 Go kgopela tshwarelo (1)
- 6.2 Poeletšothomi (1)
- 6.3
- Sereti se tšweletša boitsholo mabapi le go se theetše ba gabo ge ba mo eletša
 - Motho yo a ikemišeditšego go boela go yena ga se a tša a nyalwa (2)
- 6.4
- Metara o arotšwe ka dikarolometara tše pedi: Bo mpuputla/bo ntshobeletša le meboto
 - Dikarolometara tšeo di arogantšwe ka sešura (2)
- 6.5 Ga – E gatelela kgopolo ya 'lerato'
Bo – E gatelela bošemane/ E tlemaganya dikgopolo
O – E tšweletša mošito
B- E gatelela bošemane
(E TEE fela) (2)
- 6.6 Balekwa ba tla fa maikutlo a go fapana.
Mohlala:
Maikutlo a kgonono.
- Ke be nka se mo amogele ka ge ke tla gopola gore o ntira setlaela
 - Ke tla tšhaba taba ya go tsenwa ke malwetši
(E TEE fela)
- Goba**
- Maikutlo a kamogelo/lešoko
- Ke be ke tla mo amogela ka ge a laetša boitsholo
- Goba**
- Maikutlo a lethabo
- O thabišwa ke gore motho wa gagwe o boile (2)

[10]

POTŠIŠO YA 7: 'GO POKOLO' – OK Matsepe

- 7.1 7.1.1 Sefapano (1)
- 7.1.2 Mo khunamela/Yo mogolo (1)
- 7.2 • Sereto se se mabapi le sekai se pokolo e se emelago tumelong ya Sekriste. (2)
- Sereti se tumiša bogona le bogolo bja Modimo/Morena Jesu
- 7.3 Kelelathalo ke ge kgopolo ya mothalotheo e felela mothalong wa go latela goba ka tlase. (2)
- Na se lebetšwe go wena e seng
- Neng ka ntle ga letšatši lela ke se seke?
- 7.4 • Methalotheto ye lesomepedi ya mathomo ya sereto e lebane le tlhalošo (2)
- Methalotheto ye mebedi ya mafelelo e lebane le tirišo
- 7.5 Balekwa ba tla fa maikutlo a go fapana. (2)
- Mohlala:
- Maikutlo a kholofelo
- Ba holofela gore ka sefapano se se lego godimo ga pokolo ba ka tsena legodimong [10]

POTŠIŠO YA 8: 'NGWATO' – RM Mogashoa

- 8.1 E gangwa ke ... (1)
- E gangwa ke ...
- 8.2 Tshwantšhišo (1)
- 8.3 7 - O laetša bogale bja seretwa
- 8 - Ka bogale bja gagwe o kwešitše le ba go ipona bonatla goba boganka bohloko (2)
- 8.4 • Sereto se bopilwe ka ditemanatheto tše hlano (2)
- Sereto se bopilwe ka methalotheto ye 28
- Methalotheto ke ye metelele ye mengwe ke ye mekopana le ya magareng (TŠE PEDI fela.)
- 8.5 Seretotumišo sa bogologolo (2)
- Sereti se šomišitše matseno a 'Kgomo e a tshwa'
- Se tumiša bokgoni le bogale
- Sereto se na le boitsebišo, leloko, bjalobjalo (E TEE fela.)
- 8.6 Balekwa ba tla fa maikutlo a go fapana. (2)
- Mohlala:
- Maikutlo a letšhogo.
- Ke tšhošwa ke bogale bja seretwa [10]

THAGALETSWALO 3 – SM Serudu**POTŠIŠO YA 9: 'LEFAUFAU' – JSM Masenya**

- 9.1
- Poeletšothomi
 - Poeletšofelo
 - Poeletšogare
 - Poeletšo ya sekafoko
 - Poeletšo ya senoko
(E TEE fela) (2)
- 9.2
- Lefaufau le tupišetšwa ka meši le menkgo yeo le sa e ratego
 - Le lešwa tšeo le sa di ratego (2)
- 9.3
- Sereti se dirišitše mantšu ao a latelago:
- Thole - lerole
 - Nkgataka - go gata ka maatla
 - Mošola - dinageng tše dingwe/mošewamawatle
(TŠE PEDI fela.) (2)
- 9.4
- Seretotsholo
- Sereti se sola maitshwaro a batho bao ba sa hlomphego lefaufau mola le le bohlokwa go bona (2)
- 9.5
- Balekwa ba tla fa dikarabo tša go fapana.
Mohlala
Molaetša o lebane le bohlokwa bja lefaufau.
- Difofane di fofa lefaufaung go ya mošola wa mawatle.
 - Le thuša diphedi ka moya wa go hlweka (2)
- [10]**

PALOMOKA YA KAROLO YA A: 30

KAROLO YA B: PADI/DINGWALOTŠHABA**POTŠIŠO YA 10: BADIMO BA BOLETŠE – MJ Mpepele****Mohlala wa karabo:****THULANO**

Thulano ke ge moanegwa a thulana le dikgopolo, tikologo goba le baanegwa ba bangwe.

Molokoloko woo wa dithulano o tšwetša thulaganyo ya sengwalo pele gomme ka thulaganyo yeo ya ditaba mongwadi o utolla morero wa sengwalo.

1. Thulanogare

- Thabišo o nagana kudu ka taba ya lenyalo la gagwe le Ditau leo le sa tšwelelego gomme o bile o fetša le pelo gore a tšhabe gae
- Rašuwa o lala a hlobaela bošego ka ge a re badimo ba mo emetše ka maoto
- Rašuwa o lwa le dikgopolo, se sa mo dira gore a hlakane bjaša gomme mafelelong o lewa ke aretse
- Mokgekolo Komanyi o kwešwa bohloko ke taba ya morwagwe ya go se latele ditaello tša mohu tatagwe

2. Thulanontle**Ditau le baanegwa ba bangwe****Ditau o thulana le Mpimpi**

- Ditau o betha Mpimpi, morwedi wa Moganwa ka morago ga go mmošša gore o ithwele

Ditau o thulana le Kgokolo

- Kgokolo o leka go lemoša Ditau ka bogale gore lentšu la mohu ga le tshelwe fela Ditau o bolela ka mereba gore yena ga a rate Thabišo

Ditau o thulana le Phei

- Phei, moratho wa Ditau, o mmošša ka toro yeo a bilego le yona ya go re tatagwe o mo etetše a mmošša gore Ditau a nyale Thabišo. Seo se ferekantšha Ditau gomme o mmošša go re yena ga a rate Thabišo

Ditau o thulana le Mokgekolo Komanyi

- Ditau o thulana le mmagwe, Mokgekolo Komanyi, ge a mo kgalemela ka go se latele ditaello ga gagwe. O mo lemoša gore ge a sa kwe yena setulo sa bogoši o tla se šupa ka monwana

Ditau o thulana le Seritša

- Ditau le Seritša ba fapana ka mantšu mabapi le go hloka thari ba be ba kgaogana

Pilošamadiba o thulana le mosadi wa gagwe, MmaPilošamadiba

- Pilošamadiba o befelelwa mosadi wa gagwe ge a mmošša go re morwedi wa bona Thabišo o ratana le mošemane wa Bahlaloga

Pilošamadiba o thulana le Mothofela

- Pilošamadiba o laela banna ba kgoro ya gagwe ka pefelo gore ba bethe Mothofela, ba mo apola diaparo gomme a šale a le šeleng

Pilošamadiba o thulana le Mabina

- Pilošamadiba o a befelwa ge a ekwa Mabina a re yena ga a tsebe ka ketelo ya Bahlaloga mola e le yena yo mongwe wa bakgomana ba bagolo ka mošate

Thulano gare ga sešhaba sa Bakone le Kgokolo

- Setšhaba sa Bakone se thulana le kgopolo ya Kgokolo ya gore Ditau a direlwe moletlo wa go mmea kgoši a tšee Seritša e be Mmakgoši, ka la gore Kgokolo o ba phumela motse wa bona

Thulano gare ga Rašuwa le Mokgekolo Komanyi

- Mokgekolo Komanyi o fotlela Rašuwa ge a mmošša go re o kgopela tshwarelo ge a ile a eta Ditau ka pele gore a palelwe ke go nyala

Mabotho o thulana le mosadi wa gagwe

- Mabotho o betha mosadi wa gagwe yo a bego a ithwele ka la gore o ratana le Mahlephiša

Sekokomane o thulana le mosadi wa gagwe

- Sekokomane o be a re ge a bo hlabile bja MmagoMpoyi a rogake mosadi wa gagwe. Ka le lengwe la matšatši mosadi a palelwa ke go itshwara le go kgotlelela mahlapa gomme a ipušeletša ka go mo itia o šoro

Ntinana o thulana le Tšhikatšhiko

- Ntinana o thulana le Tšhikatšhiko ka ge a re o mo utsweditše dipudi

3. Thulano ya baanegwa le tikologo ya bona

Ditau o selwa ka gaboMpimpi gomme baletakgoro ba rathwa ke legadima Thabišo ba mo gapeletša go nyalwa ke Ditau gomme o fetša a etšwa ka gabo Molokoloko wo wa dithulano o tiiša maatlakgogedi go mmadi gore a bale go tšwela pele go hwetša morero wa puku.

Dintlha: 15**Sebopego le Polelo: 10****[25]****POTŠIŠO YA 11: BADIMO BA BOLETŠE – MJ Mpepele****SETSOPOLWA SA A**

- 11.1 ... pele Ditau a ka apara lethebo la bogoši o swanetše go nyala Thabišo, e lego morwedi wa Kgoši Pilošamadiba. (1)
- 11.2 Tikologo ya segologolo. (2)
- Go bolelwa ka ditaba tša bogoši
- 11.3 Balekwa ba tla tšweletša dikarabo tša go fapana. (2)
- Mohlala:
- Kgoši Tsweke pele a hlokofala o boditše morwa wa gagwe, e lego Ditau gore pele a ka tšea maemo a go ba kgoši o swanelwa ke go nyala morwedi wa kgoši Pilošamadiba, e lego Thabišo
 - Ditau o gana go phethagatša seo o re yena ga a rate Thabišo, o rata Mpimpi

- 11.4 Balekwa ba tla fa dikarabo tša go fapana.
Mohlala:
- Ditau a ka se lokelwe ke selo bophelong bja gagwe ge a ka se nyale Thabišo
 - Ditau o tla atlega bophelong ka ge go thwe mmapelo o ja serati senyakelwa ga a se rate (E TEE fela.) (1)
- 11.5 Balekwa ba tla fa dikarabo tša go fapana.
Mohlala:
- Ga a na tsebe
O paletšwe ke go tšea ditaelo tša tatagwe tša go re a nyale Thabišo
 - Ga a fetwe ke theto
O ratane le Mpimpi, Seritša le Thabišo
 - Ke motho wa mafotle
O fotlela mmagwe ge a mmotša ka taba ya go nyala Thabišo
 - O na le letsogo
O betha Mpimpi (TŠE PEDI fela.) (4)
- 11.6 Balekwa ba tla fa dikarabo tša go fapana.
Mohlala:
- Mmapelo o ja serati
 - Motho ga se a swanela go gapeletšwa go nyala mosadi yo a sa mo ratego ka ge bophelo bja ka gare ga lenyalo bo ka se be bose (2)

SETSOPOLWA SA B

- 11.7 Ditau o ratana le Seritša/Ditau ke motlabo wa Seritša/Ditau ke motswala wa Seritša. (1)
- 11.8 Thulanogare/teng
- Ditau o lwa le dikgopolo, o itshola ka go ratana le Seritša gomme a sa be le bana
- Goba**
Thulanontle
- Ditau le Seritša ba thulana mabapi le taba ya go ba le ngwana (2)
- 11.9 Ke Ditau
- Morero wa padi o theilwe godimo ga gagwe
 - Mediro ya gagwe e phadima go feta ya baanegwa ba bangwe
 - O thoma le padi mathomong a be a fetša le yona (Ntlha E TEE fela.) (2)
- 11.10
- E tšweletša maikutlo
 - E tšweletša semelo
 - E tšweletša thulano (TŠE PEDI fela.) (2)

- 11.11
- Khabara ya padi e laetša seswantšho sa go amana le setšo – baanegwa ba apere diaparo tša setšo
 - Diteng tša padi di theilwe godimo ga setšo – go boletwa ka bogoši
 - Leina la padi le lona le nyalelana le diteng – go boletwa ka badimo
- (3)
- 11.12 Balekwa ba tla fa maikutlo a go fapana.
Mohlala:
A kwelobohloko
- Go se be le bana go ka tliša dikgakgano ka lapeng
 - Bana ba tliša lethabo ka lapeng
- (3)
[25]

POTŠIŠO YA 12: KGALAGALO TŠA SETU – MS Machitela

Mohlala wa karabo:

THULANO

Thulano ke ge moanegwa a thulana le dikgopolo, tikologo goba le baanegwa ba bangwe.

Molokoloko woo wa dithulano o tšwetša thulaganyo ya sengwalo pele gomme ka thulaganyo yeo ya ditaba mongwadi o utolla morero wa sengwalo.

1. Thulanogare

- Molatelo o lwa le dikgopolo mabapi le go botša Mojagobedi gore o swerwe ke bolwetši bja kankere ya molomo wa popelo ka ge a nagana gore a ka mo hlala
- Molatelo o lwa le dikgopolo tša go botšiša Mojagobedi gore o be a ile go dirang ga Maupa. Taba ye e mo tshwentše bošego ka moka
- Mojagobedi o lwa le dikgopolo tša go bula faele ya Molatelo ya kua bookelong

2. Thulanontle

Molatelo le baanegwa ba bangwe

Molatelo o thulana le Mojagobedi

- Mojagobedi le Molatelo ba a thulana ge Molatelo a šišinya gore ba ye ba nyake setsha ba itlhomele mošašana wa bona kua thoko
- Mojagobedi le Molatelo ba thulana ka taba ya gore Mojagobedi ke seratantepa
- Mojagobedi le Molatelo ba phela ka setu lapeng la bona
- Molatelo o thulana le Mojagobedi ge a re ba dire ngwana wa bobedi o mmošiša gore kgane o itlhaganetše kae

Molatelo o thulana le Tumpu

- Tumpu o ya ga Molatelo go yo boledišana le yena gomme Molatelo o a mo rogaka o re o tlogile kua ga gagwe Solomondale go tlo mmošiša boloko ka mo ga gagwe o bile o mo tlogela a nnoši

Molatelo o thulana le ngaka ya gagwe

- Molatelo o thulana le ngaka ya gagwe ka ge a se a phethagatše ka fao a mo laetšego gore mohlang a boa a boe le monna wa gagwe

Molatelolo o thulana le batswadi ba gagwe

- Molatelolo o thulana le batswadi ba gagwe ka lebaka la ge a re o hlala Mojagobedi

Mojagobedi o thulana le Fiona

- Mojagobedi o thula troli yeo e bego e rwele direkarekwane tša Fiona gomme Fiona a mo tšhela ka mahlapa a befetšwe

Mojagobedi o thulana le Mphapantšhi

- Mphapantšhi o kgopela Mojagobedi dinomoro tša mogala gomme Mojagobedi o a gana
- Mphapantšhi o leletša Mojagobedi mogala wo o ilego wa befediša Mojagobedi
- Mojagobedi o raka Mphapantšhi ka ga gagwe ge a be a tile ka leano la go tsenela tša thobalano le yena

Keletšo o thulana le Mphapantšhi

- Keletšo o thulana le Mphapantšhi ka ge a nyaka go hlalantšha Molatelolo le Mojagobedi

Thulano ya baanegwa le tikologo

- Molatelolo ga a ipshine ka bogadi bja gagwe ebile o nyaka go tšwa a yo ihlomela moššašana
- Fiona o thulwa ke Mojagobedi ka sefatanaga ge a be a ile go reka direkarekane
- Mojagobedi ga a ipshine ka lapeng la gagwe ka ge mosadi wa gagwe a sa mmolediše

Molokoloko wo wa dithulano o tiiša maatlakgogedi go mmadi gore a bale go tšwela pele go hwetša morero wa puku.

Dintlha: 15

Sebopego le Polelo: 10

[25]

POTŠIŠO YA 13: KGALAGALO TŠA SETU – MS Machitela**SETSOPOLWA SA C**

- 13.1 'O bona go ka ba bjang ge re ka ya go aga thoko?' (1)
- 13.2 Tikologo ya sebjalebjaale
- Molatelolo (yo e lego mofsa) o gana go dula ka lapeng la boMojagobedi (2)
- 13.3
- Molatelolo o botša Mojagobedi gore ba yo ithomela moššašana wa bona kua thoko ka ge ka gabo ba sa mo rate
 - Mojagobedi o thulana le kgopolo ya Molatelolo o re ba tla tšwa ge yena a ratile (2)
- 13.4 Balekwa ba tla fa dikarabo tša go fapana.
Mohlala:
- Ba ka feleletša ba tšwele ba ya ba ipshina ka bophelo
 - Ba ka feleletša ba se ba ya felo ka ge Mojagobedi a sa nyake go obja molala
 - Lehloyo le ka golela pele gare ga Molatelolo le bagadibo ba gagwe
 - Ba ka kgaogana (E TEE fela.) (1)

- 13.5 Balekwa ba tla fa dikarabo tša go fapana.
Mohlala:
- Ke motho wa sekgapo
O omanya Tumpu ka nako yeo a bego a tlile lapeng la gagwe go boledišana le yena
 - Ke matheetšabohle
O tshepa dikeletšo tša bagwera kudu go feta tša monna wa gagwe
 - O na le sephiri
O utetše monna wa gagwe gore o na le bolwetši bja kankere ya molomo wa popelo
(TŠE PEDI fela.) (4)
- 13.6 Balekwa ba tla fa dikarabo tša go fapana.
Mohlala:
- Ge o le mosadi wa lapa ga se wa swanela go phatlalatša mafokodi a lapa la gago go batho ba bangwe
 - Sephiri ga se sa loka gare ga banyalani ka ge lapa le ka thubega ka lebaka la sona (2)
- SETSOPOLWA SA D**
- 13.7 Ke bagwera/Ke bašomimmogo (1)
- 13.8 Thulanontle
- Keletšo o thulana le Mphapantšhi ka maele ao a a fago Molatelo gore a hlale Mojagobedi (2)
- 13.9 Ke Molatelo
- Morero wa padi o theilwe godimo ga gagwe
 - Ditiro tša gagwe di phadima go feta tša baanegwa ba bangwe
 - Ke motho wa maemo wa go ba le mafokodi
 - O thoma le padi a be a fetša le yona
(LE TEE fela.) (2)
- 13.10
- E tšweletša maikutlo
 - E tšweletša semelo
 - E tšweletša thulano
(TŠE PEDI fela.) (2)
- 13.11
- Khabara ya padi e laetša sefatanaga sa go rwala balwetši se tsena lesorong la bookelo
 - Diteng tša padi di mabapi le Molatelo yoo a šomago bookelong
 - Leina la padi le lona le nyalelana le diteng ka ge Molatelo a utela Mojagobedi gore o na le bolwetši bja kankere ya molomo wa popelo (3)
- 13.12 Balekwa ba tla fa maikutlo a go fapana.
Mohlala:
Maikutlo a pefelo
- Mphapantšhi o lahletša Molatelo
 - Ke befedišwa ke ge Mphapantšhi a thubela Molatelo lapa
- Goba**
- Maikutlo a lethabo
- Molatelo ke mosadisadi, ga a theeletše dikeletšo tša Mphapantšhi
 - O rata monna wa gagwe (3)
- [25]**

POTŠIŠO YA 14: LENONG LA GAUTA – HDN Bopape**Mohlala wa karabo:****THULANO**

Thulano ke ge moanegwa a thulana le dikgopolo, tikologo goba le baanegwa ba bangwe.

Molokoloko woo wa dithulano o tšwetša thulaganyo ya sengwalo pele gomme ka thulaganyo yeo ya ditaba mongwadi o utolla morero wa sengwalo.

- **Thulanogare**

Nnono o lwa le dikgopolo

- Ka nako yeo maphodisa a bego a tšhuma thotobolo ya dipampiri gaboNaniki, Nnono ile a ba le go thulana ga dikgopolo gore ge a ka tšwa mo a iphihlilego gona, o tla be a ikišitše diatleng tša maphodisa, ge a ka se tšwe o tla swa ka mollo a itebeletše
- O lwa le dikgopolo mabapi le gore a botše goba a se botše Brenda ka tlhaselo ya Naniki le ya gagwe ka karatšheng

- **Thulanontle**

Nnono o thulana le Brenda

- Nnono o boa bošego gomme Brenda o befedišwa ke seo
- Brenda o botša Nnono gore a tlogele dinyakišišo tša polao ya Mmatšhego ka ge a tla tsena mathateng
- Brenda o befedišitšwe ke ge Nnono a bethile Mpho. Nnono o thulana le Brenda ge a dumela gore ke yena a bolailego Mmatšhego
- Nnono le Brenda ba kitimišana ka dikoloi gomme Brenda o a hlokofala

Nnono o thulana le Naniki

- Naniki o re Nnono o mo rweša molato wa gore o tseba ka ga polao ya Mdi Maleka

Nnono o thulana le maphodisa

- Maphodisa a gononela Nnono gore ke yena a hlasetšego Naniki
- Maphodisa a laela Nnono gore a tlogele go šunyašunya nko mererong ya bona mabapi le polao ya Mdi Maleka

Nnono o thulana le dikwefa

- Nnono o lwa le dikwefa (boNakedi)
- Nnono o bethwa ka karatšheng
- Nnono o a bethwa ka nako ye a ile ga boNaniki

Nnono o thulana le Mpho

- Nnono o betha Mpho ka ge a mo hweditše a putuka ka phapošeng ya Mmatšhego

Nnono o thulana le Mna Maleka

- Nnono o thulana le Mna Maleka ge a re a tlogele ka go nyakišiša ka lehu la Mmatšhego

Thulano ya moanegwa le tikologo

Thulano ya Nnono le tikologo

- Nnono o utamile thotobolong gomme thotobolo e a swa. O swanelwa ke go tloga fao thotobolong. Go ka thwe thotobolo e meletše Nnono meno a ka godimo
- Leswiswi le tlišetša Nnono mathata. Nnono o itiwa/bethwa ka ga gagwe gomme a sa bone batho bao ba mmethago/itiago. Ge e be e se leswiswi leo Nnono o be a tla kgona go bona batho bao ba mmethago

Molokoloko wo wa dithulano o tliša maatlakgogedi go mmadi gore a bale go tšwela pele go hwetša morero wa puku.

Dintlha: 15

Sebopego le Polelo: 10

[25]

POTŠIŠO YA 15: LENONG LA GAUTA – HDN Bopape**SETSOPOLWA SA E**

- 15.1 Ke tla ba nyaka, ka ba nyaka, ka ba nyaka gohle go fihlela ke ba humana mafelelong, ke ba swara. (1)
- 15.2 Tikologo ya sebjalebja
 • Go bolelwa ka phapoše ya bodulelo bja maphodisa (2)
- 15.3
 • Nnono o ile ga boNaniki yo a hweditšego a rapaletše ka gare ga bodiba bja madi
 • O dira tshepišo ya gore o tla nyaka bahlasedi ba gagwe (2)
- 15.4 Balekwa ba tla tšweletša diponelopele tša go fapana.
 Mohlala:
 • Bahlasedi ba Mmatšhego ba ka swarwa
 • Nnono a ka bea bophelo bja gagwe kotsing
 • A ka palelwa ke go ba hwetša (1)
- 15.5 Balekwa ba tla fa dikarabo tša go fapana.
 Mohlala:
 • O bogale
 O tšea sephetho sa go dira dinyakišišo tša molato wa polao le ge mošomo wo o le kotsi
 • Ke motho wa go ba le maikemišetšo
 Le ge a a be a na le mapheko tseleng ya dinyakišišo ga se a ka a hwa matwa
 • Ke ntwadumela
 O betha Mpho
 (TŠE PEDI fela.) (4)
- 15.6 Balekwa ba tla tšweletša dikarabo tša go fapana.
 Mohlala:
 • Kgotlelelo e tswala katlego
 • Le ge o ka e buela leopeng magokobu a a go bona (2)

SETSOPOLWA SA F

- 15.7 Bobedi ke bašomedi ba Mmatšhego/Maleka (1)
- 15.8 Thulanontle
 • Nakedi o thulana le Sersanta Maroga ge a be a nyaka tshedimošo yeo Nakedi a ganago ka yona (2)
- 15.9 Nnono Molaba
 • Ditiragalo tša padi di dikologa godimo ga gagwe
 • O thoma le padi a be a fetša le yona
 • Morero wa padi o theilwe godimo ga gagwe (E TEE fela.) (2)
- 15.10
 • E tšweletša maikutlo
 • E tšweletša semelo
 • E tšweletša thulano (TŠE PEDI fela.) (2)
- 15.11
 • Leina la padi ke Lenong la gauta.
 • Ditiragalo tša padi di amana le go timela/utswiwa ga pheta yeo e bopilwego ka sebopego sa lenong gomme e le ya go dirwa ka gauta
 • Dipolao tšeo di lego pading ye di amana le timelo yeo ya pheta (3)
- 15.12 Balekwa ba tla tšweletša maikutlo a go fapana.
 Mohlala:
 Ke a lethabo
 • Ke thabišwa ke ge Naniki a se a hlokofala ka morago ga go gobatšwa
 • Basenyi ba golegilwe (3)

[25]**POTŠIŠO YA 16: NGWANA WA MOBU – SPP Mminele****Mohlala wa karabo:****THULANO**

Thulano ke ge moanegwa a thulana le dikgopolo, tikologo goba le baanegwa ba bangwe.

Molokoloko woo wa dithulano o tšwetša thulaganyo ya sengwalo pele gomme ka thulaganyo yeo ya ditaba mongwadi o utolla morero wa sengwalo.

1. Thulanogare**Phankga o lwa le megopolo ya gagwe**

- Phankga o thulana le mogopolo wa gagwe ge a nagana ka Lahlang. O re Lahlang ke mofokodi ga a tsebe selo. O re yena a ka se hlahlwe ke motho yoo a mo hlahlilego. O re Lahlang ga a tsebe le A. Moya wa gagwe o thoma go hloka khutšo Mongwadi o re o thoma go bona Lahlang ka phogong ge ba mmotša gore o swanetše go ithuta go nwa bjala go re batho ba mo tlwaele
- Phankga o thulana le mogopolo wa gagwe nakong yeo mohlahlobimogolo a kgopelago go bona dipuku tša gagwe tša maitokišetšo. Mongwadi o re 'o be a galogile e bile o ka re ga a ne madi'
- O ile ge a bona go kgoboketšwa dipuku tša baithuti, Phankga a tseba gore bjale go tlile go nka go sa bola. Mogopolo wa gagwe o ile wa tšwa mafogohlo ge a ipotšiša gore naa ba tla kgona go bapetša mongwalo wa mošemane Phogole le wa Lahlang. Mongwadi o re o ile a kwa selotsoko se mo kgama a bile a palelwa ke go bolela

2. Thulanontle**Thulano ya Phankga le Lahlang**

- Phankga o thoma go nyatša Lahlang ka ge a re Lahlang ga a tsebe selo
- Ge tšhipi ya go ya thapelong e lla Phankga o no tšwela pele le go ruta bana gore Lahlang a mmolediše
- Phankga o fotlela Lahlang o mmošša ge e le gore yena o thuša bana ka ge ba sa tsebe selo
- Phankga o gana ge Lahlang a lekola dipuku tša gagwe tša mošomo

Thulano ya Phankga le Mna Mootli (tatagwe)

- Phankga o fapana le tatagwe ka lebaka la go ikgafela bjala le ditiro tša gagwe tša go rata go menola Lahlang setulong

Lahlang o thulana le sehlopha sa Mokhura le Mafamo

- Sehlophana sa Mokhura le Mafamo se lwa le Lahlang ka ge se re ke *lekomofere*, ka gona o swanetše go tloga sekolong sa bona

Mohlalobimogolo o thulana le komiti ya sekolo

- Mohlalobimogolo o ganana le taba ya gore Lahlang o palelwa ke go hlhla sekolo. O botša komiti ya sekolo le Lekgotla la dikolo gore ge ba nyaka tšwelopele ba se ke ba lebelela gore modiro o dirwa ke mang eupša ba lebelele gore o dirwa bjang gomme ba thekge motho yo a dirago modiro woo

Thulanontle ya moanegwa le tikologo

- Phankga o thulana le dinyakišišo tšeo di dirwago ka sekolong

Molokoloko wo wa dithulano o tiiša maatlakgogedi go mmadi gore a bale go tšwela pele go hwetša morero wa puku.

Dintlha: 15**Sebopego le Polelo: 10****[25]****POTŠIŠO YA 17: NGWANA WA MOBU – SPP Mminele****SETSOPOLWA SA G**

- 17.1 Ka gona, nka se ke ka tšea dijo tše ke swanetšego go ba fepa ka tšona ka yo di bea ka ofising ya gago, gomme ka tla ka lebelela bana ba bešo ba swerwe ke tlala. (1)
- 17.2 Tikologo ya sebjalebjae
- Tiragalo ya mo setsopolweng e ka sekolong fao go bolelwago ka dipuku le go ruta (2)
- 17.3
- Setsopolwa se mabapi le maitemogelo a Lahlang ka maitshwaro a Phankga ao a fetogilego
 - Lahlang o be a letetše gore Phankga a mo fe dipuku tša gagwe tša boitokišetšo gomme Phankga o a gana (2)
- 17.4 Balekwa ba tla tšweletša diponelopele tša go fapana.
Mohlala:
- Phankga a ka tla a rakwa mošomong ka lebaka la go se dire mešomo ya gagwe ka tshwanelo le go se latele ditaello
 - Phankga a ka tla a sekišwa gore ke ka lebaka la eng a sa hlomphe hlogo ya sekolo (E TEE fela.) (1)

- 17.5 Balekwa ba tla fa dikarabo tša go fapana.
Mohlala:
- O na le lenyatšo
O gana go tšea ditaelo tša hlogo ya sekolo, e lego Lahlang
 - Ga a na ponelopele
Ga a lemoge gore ditiro tše tša gagwe tša lenyatšo di ka mo senyetša mošomo
 - O na le megabaru
O nyaka go ba hlogo ya sekolo mola a se na maitemogelo
 - Ke senokwane
O rapa thekgo ya badudi ka go ba rekela mabjala
(TŠE PEDI fela.) (4)

- 17.6 Balekwa ba tla fa dikarabo tša go fapana:
Mohlala:
- Maemo a go nyakwa ka megabaru ga a ke a hwetšagala
 - Phankga ga se a atlega maitekelong a gagwe a go nyaka maemo ka megabaru (2)

SETSOPOLWA SA H

- 17.7 Bobedi ke bašomimmogo/Lahlang ke molaodi wa Phankga (1)

- 17.8 Thulano ya Phankga le tikologo ya gagwe
- Phankga o thulana le dinyakišišo tšeo di dirwago ka sekolong (2)

- 17.9 Ke Phankga
- Ditiragalo tša padi di dikologa godimo ga gagwe
 - O thoma le padi a be a fetša le yona
 - Morero wa padi o theilwe godimo ga gagwe
(E TEE fela.) (2)

- 17.10
- E tšweletša maikutlo
 - E tšweletša semelo
 - E tšweletša thulano
(TŠE PEDI fela.) (2)

- 17.11
- Leina la padi ke Ngwana wa mobu
 - Diteng tša setsopolwa di bontšha ka moo Phankga a nyatšago Lahlang yoo e lego hlogo ya sekolo ka ge yena Phankga e le ngwana wa mobu
 - Lahlang o be a bitšwa lekomofere ka ge a be a etšwa dinageng di šele e se ngwana wa mobu (3)

- 17.12 Balekwa ba tla tšweletša maikutlo a go fapana.
Mohlala:
Maikutlo a pefelo
- Batho ba bjalo ba rata go holega ka mphufutšo wa ba bangwe
 - Batho ba mohuta wo ga ba ke ba e ba le tšwelopele maphelong a bona (3)

[25]

POTŠIŠO YA 18: LEŠITAPHIRI – OK Matsepe**Mohlala wa karabo:****THULANO**

Thulano ke ge moanegwa a thulana le dikgopolo, tikologo goba le baanegwa ba bangwe.

Molokoloko woo wa dithulano o tšwetša thulaganyo ya sengwalo pele gomme ka thulaganyo yeo ya ditaba mongwadi o utolla morero wa sengwalo.

1. Thulanogare**Khutšišo o thulana le mogopolo wa gagwe**

- Khutšišo o thulana le mogopolo wa gagwe mabapi le go belegwa ga Tšhwahledi yoo e lego kgobogo go yena. O lwa le megopolo ya go mmolaya

2. Thulanontle**Taudi o thulana le Mphoka**

- Thulano ya Taudi le Mphoka e mabapi le go re Mphoka o mo gatetše legogwa

Thulano gare ga Mabothe le Taudi

- Go belegwa ga Tšhwahledi go hlola thulano gare ga magoši a. Mabothe o re ke ka lebaka la eng ba se ba mmotša ditaba di sa thoma

Thulano gare ga setšhaba

- Setšhaba sa Taudi se tšwa diripa tše pedi malebana le gore ke mang yo a swanetšego go ba kgoši magareng ga Tšhwahledi le Kgathola
- Mabothe o ntšha koma gomme Tšhwahledi o a timela. Go timela ga Tšhwahledi go hlola thulano setšhabeng

Thulano gare ga Phetolo le Lentlha

- Thulano ya bona e bakilwe ke bjala

Kgoši Taudi le setšhaba

- Setšhaba se gapeletša Taudi go ntšha koma

Dintwa gare ga magoši

- Ntwa magareng ga Kgoši Tladiphaswa le barongwa ba Taudi le Mabothe
- Ntwa magareng ga madira a kgoši Tladiphaswa le a Taudi le Mabothe
- Ntwa magareng ga madira a kgoši Matepe le kgoši Taudi

Thulanontle ya moanegwa le tikologo

- Tšhwahledi ga a ipshine ka go dula motseng wa Taudi le wa rakgolwagwe Mabothe ka ge a tšhaba go bolawa. O phela hlageng ka ge e le fao a hwetšago khutšo gona

Molokoloko wo wa dithulano o tiiša maatlakgogedi go mmadi gore a bale go tšwela pele go hwetša morero wa puku.

Dintlha: 15**Sebopego le Polelo: 10****[25]**

POTŠIŠO YA 19: LEŠITAPHIRI – OK Matsepe**SETSOPOLWA SA I**

- 19.1 Go belega ngwana yo e sego wa bogoši ga Khutšišo go hlotše kgakanego ya gore kgoši e ile go ba mang ka morago ga lehu la Kgoši Taudi. (Sehloa) (1)
- 19.2 Tikologo ya segologolo
- Go bolelwa ka bogoši (2)
- 19.3
- Mosadi wa Kgoši Taudi o belege hlaba
 - Kgoro ya Kgoši Taudi e bothane go tla go boledišana ka taba ye (2)
- 19.4 Balekwa ba tla tšweletša diponelopele tša go fapana.
Mohlala:
- Gore Kgoši Taudi kua pele o tla ba le mathata
 - Go tla belegwa ngwana yoo e sego wa madi a mošate
 - Go tla ba le pako ya bogoši (E TEE fela) (1)
- 19.5 Balekwa ba tla fa dikarabo tša go fapana.
Mohlala:
- Ke mmalegogwana
O dirile ngwana le monna yo mongwe
 - O na le pelo ye mpe
O ile a ba le monagano wa go bolaya Tšhwahledi (4)
- 19.6 Balekwa ba tla fa dikarabo tša go fapana.
Mohlala:
- Maitshwaro a Khutšišo bjalo ka mmagosetšhaba a ka tliša kgakanego setšhabeng
 - Setšhaba se ka tšwa diripa ka lebaka la maitshwaro ao (2)

SETSOPOLWA SA J

- 19.7 Tšhwahledi ke morwa wa Kgoši Taudi yo e sego wa madi (1)
- 19.8 Thulanontle
- Setšhaba se thulana le Kgoši Taudi ka go timela ga Tšhwahledi (2)
- 19.9 Ke Khutšišo
- O thoma le padi a be a fetša le yona
 - Ditiragalo di theilwe godimo ga gagwe
 - Morero wa padi o theilwe godimo ga gagwe (E TEE fela.) (2)
- 19.10
- E tšweletša maikutlo
 - E tšweletša semelo
 - E tšweletša thulano (TŠE PEDI fela.) (2)

- 19.11
- Leina la padi ke Lešitaphiri leo le šupago taba yeo e lego bothata go e rarolla
 - Diteng di mabapi le taba ya bogoši fao go belegwego ngwana wa hlaba lapeng la mošate
 - Go tsoga lešata motseng mabapi le taba yeo ka la gore ke mang yo a swanetšego go ba kgoši gare ga Kgathola le Tšhwahledi yo e lego hlaba, ka go re ngwana ke wa dikgomo
- (3)
- 19.12 Balekwa ba tla fa maikutlo a go fapana.
Mohlala:
Maikutlo a manyami
- Ke kwešwa bohloko ke gore go timetše motho yo e tlogo ba kgoši
 - Ga go tsebje o hlagetšwe ke eng
- (3)

[25]**POTŠIŠO YA 20: TLHAKOLENG – MD Kekana****Mohlala wa karabo:****THULANO**

Thulano ke ge moanegwa a thulana le dikgopolo, tikologo goba le baanegwa ba bangwe.

Molokoloko woo wa dithulano o tšwetša thulaganyo ya sengwalo pele gomme ka thulaganyo yeo ya ditaba mongwadi o utolla morero wa sengwalo.

1. Thulanogare

- Swele o lwa le dipelo tša go boela gae Tlhakoleng
- Nkuke o lwa le dipelo tša go tšea ngwana yo a hweditšwego a lahlilwe

2. Thulanontle**Thulano ya Nkuke le Seja**

- Thulano gare ga Nkuke Maolela le Seja e hlotšwe ke gore Nkuke a tla le ngwana yo a mo topilego, e le wa Mahlatse

Thulano ya Swele le lapa la gagwe

- Swele o tlaiša mosadi wa gagwe ka go mo phediša ka seroba le go fela a sa robale gae le go tliša metlabo ka gae
- Swele o robala le Mahlatse ka kgang ebile o a mo imiša
- Swele o thulana le Mahlatse ka nako yeo a bego a rata go tšhela lerojana ka gare ga kotikoti ya maswana a ngwana
- Swele o thulana le Mahlatse ge a swanetše go mo nyadiša fao Swele a bego a itirile moruti

Thulano ya Swele le mošate wa Tlhakoleng

- Swele o rakwa motseng wa gabo wa Tlhakoleng ke setšhaba ka lebaka la mekgwa ya gagwe ye mebe ya tlaišo

Thulano ya Swele le boGabariele

- Swele o lwa le boGabariele gomme o a bethwa

Thulano ya Swele le Moruti Ntshelolege

- Swele o ile a hlohleletša phuthego gore e menole Moruti Ntshelolege
- Swele o nyaka mošomo moo Moruti Ntshelolege e lego molaodi gomme o rakwa sempša ka ge a ile a menola Ntshelolege boruting

Thulano ya Swele le Mphapa

- Mphapa o bololla bonokwane bja Swele motseng wa Tselatšhweu gomme se baka ntwaga gare ga bona (Mphapa le Swele)

Thulano ya moanegwa le tikologo**Mahlatse o thulana le lapa labo**

- Mahlatse o hlafetšwe ke lapa labo ka lebaka la tatagwe gomme a napa a ipha lešoka gwa se tsebje mo a ilego

Mahlatse le ka kerekeng

- Mahlatse o gana go nyadišwa ke Swele ka kerekeng

Swele le motse wa gabo wa Tlhakoleng

- Swele o rakwa motseng wa gabo wa Tlhakoleng
- Swele o hwela motseng wa gabo gomme Kgoši o ganetša setšhaba go mmoloka

Swele le motse wa Tselatšhweu

- Swele o tlaišwa motseng wa Tselatšhweu ebile o a rakwa. O thoma go gopola gae Tlhakoleng
- Badudi ba Tselatšhweu ba raka Swele motseng

BoGabariele le sethokgwa

- BoGabariele ba ile ba hloya sethokgwa seo Swele a go nyaka go ba bolaela go sona

Swele le motse wa Tokologo

- Swele o lomišitšwe dimpša motseng wa Tokologo

Molokoloko wo wa dithulano o tliša maatlakgogedi go mmadi gore a bale go tšwela pele go hwetša morero wa puku.

Dintlha: 15

Sebopego le Polelo: 10

[25]

POTŠIŠO YA 21: TLHAKOLENG – MD Kekana**SETSOPOLWA SA K**

- 21.1 Babadi ba nyaka go tseba gore go ima mo ga Mahlatse go ile go felela kae. (1)
- 21.2 Tikologo ya sebjalebjae
- Go bolelwa ka sekolong le maina a go etša Moruti le Mokolobetši (2)
- 21.3
- Swele o tliša bana ba gagwe ka go ba kata
 - Mosadi wa Swele, Thušanang, o lemoga seo mola ngwana a šetše a imile (2)
- 21.4 Balekwa ba tla tšweletša diponelopele tša go fapana.
Mohlala:
- Bokamoso bja bona bo ka phuhlama
 - Bana ba ka tšhaba gae ka ge ba tlišwa ke tatagobona (E TEE fela.) (1)

- 21.5 Balekwa ba tla fa dikarabo tša go fapana.
Mohlala:
- Ga a na tlhokomelo
O phela le mosadi le bana ba gagwe bjalo ka katse le legotlo. O robala le bana ba gagwe a ba a imiša yo mongwe.
 - O na le pelo ye mpe
O beakanya go bolaya bana ba gagwe (4)
- 21.6 Balekwa ba tla fa dikarabo tša go fapana.
Mohlala:
- Banna ba go tlaiša basadi le bana ba feleletša ba hweditše kotlo goba ba tlaišega
 - Banna ba go swana le boSwele ba phela senonyane ka ge setšhaba se ba tshwa ditshohlo/hlaswa (2)
- SETSOPOLWA SA L**
- 21.7 Swele ke tatagoMahlatse/Mahlatse ke morwedi wa Swele (1)
- 21.8 Ke moya wa poifo
- Mahlatse o boifa bošoro bja tatagwe (2)
- 21.9 Swele
- O thoma le padi ebile o fetša le yona
 - Ditiragalo di theilwe godimo ga gagwe
 - Morero wa padi o theilwe godimo ga gagwe (E TEE fela.) (2)
- 21.10
- E tšweletša maikutlo
 - E tšweletša semelo
 - E tšweletša thulano (TŠE PEDI fela.) (2)
- 21.11
- Leina la padi ke Tlhakoleng
 - Diteng le ditiragalo tša padi di theilwe godimo ga lefelo leo leina la lona e lego Tlhakoleng
 - Molwantšhwa, e lego Swele le yena o be a fela a bolela go re tau e ja mohlolela tlhakoleng go a sepelwa, kudu ge a be a le mathateng (3)
- 21.12 Balekwa ba tla fa maikutlo a go fapana.
Mohlala:
Maikutlo a pefelo/tenego
- Tlhorišo le tlaišo ga di tliše tharollo
 - Tlhorišo le tlaišo ga di age lapa
 - Go betha ke kgatako ya ditokelo (TŠE PEDI fela.) (3)

[25]**GOBA**

DINGWALOTŠHABA**POTŠIŠO YA 22: TODI YA BATLOGOLO – MA Makgopa, BMT Makobe LE AP Nkadimeng****Mohlala wa karabo:**

Sebopego ke mokgwa wo sengwalo/kanegelo e tšweleditšwego ka gona. Ka gare ga sebopego go lebelelwa matseno, mmele le mafetšo.

Mo tshekatshekong ye go tla lebelelwa sebopego sa ye nngwe le ye nngwe ya dikarolo tše tša dingwalotšhaba: Nonwane, seretotumišo sa dikgoro le koša.

A. Sebopego sa Nonwane**1. Matseno**

Dinonwane di na le matseno a moswananoši a go fapana.

Mohlala: 'Nonwane, nonwane!', 'Nkano, nkano!', 'E rile e le nonwane', bjalobjalo.

Nonwane ya Mmutla le Mpša

Matseno: E rile e le nonwane.

2. Mmele

Mmele o lemogwa ka baanegwa le diteng.

Baanegwa ba nonwane e ka ba batho, diphoofolo, dinonyana, madimo, digagabi, bjalobjalo.

Nonwane ya Mmutla le Mpša

Baanegwa ke diphoofolo: Mmutla le Mpša

Diteng: Di lebane le histori le poeletšo ya ditiragalo

Segwera sa Mmutla le Mpša seo se feleditšego ka bonaba.

3. Mafetšo

A lebane le thumo: Mo go dikanegelotšhaba ke a moswananoši a go fapana.

Mafetšo a ba ka tsela ye: Se seo sa mosela' seripa! Nonwane e felela mo!, Mpho, sa mosela nkota! bjalobjalo.

Nonwane ya Mmutla le Mpša

E felela ka: Mpho, se seo sa mosela wa seripa!

B. Sebopego sa seretotumišo sa kgoro**1. Matseno**

A ka thoma ka mokgolokwane, boitsebišo (setlogo), bjalobjalo.

Sereto sa Babinakgomo ba gaMonareng

Matseno: Rena re tšwa Mogodumo 'mogolo.

2. Mmele

Baanegwa: Ba gaMonareng

Diteng: Setlogo sa lešika la ba gaMonareng

Ba tšwa Mogodumo 'mogolo wa bana ba Tšhite'a Nape

Ba boMagalane Radisele, magala maukganama

Ba boNkwetona Ramathoke

3. Mafetšo

Sereto gantši se felela ka tsela ye: Ke tšhaba mediti/baditi
Selepe gomela, bjalobjalo.

Sereto sa bagaMonareng
Ga se na mafetšo

C. Sebopego sa koša**1. Matseno**

Matseno a thongwa ke mohlabeledi a opela. A tla fapana go ya ka dikoša.

Koša ya Mainamologa
Mainamologa, mmagwe ke moloi.

2. Mmele

Baanegwa: Mohlabeledi le baopedi
Diteng: Di bopša ke poeletšo ya mantšwana a koša
Mohlala: Mmagwe ke moloi (3x)

3. Mafetšo

Koša gantši e fetšwa ka go telefatša senoko sa mafelelo sa mothaladi wa mafelelo wa koša.

Mainamologa: Mafetšo ga a tšwelele gabotse.

Dintlha: 15

Sebopego le Polelo: 10

[25]

POTŠIŠO YA 23: POTŠIŠO YA SETSOPOLWA

TODI YA BATLOGOLO – MA Makgopa, BMT Makobe le AP Nkadimeng

SETSOPOLWA SA P

- 23.1 E rile e le nonwane! (1)
- 23.2 Mokgekolo Megokgo. (1)
- 23.3 Go bolaya bana ka maikemišetšo a go reka bohumi le bongaka bja setšo/Go bolela le Mamokebe. (1)
- 23.4 Thulanegare/Thulanoteng. (2)
- Go bolaya ngwana wa gagwe ka ge a be a mo rata kudu
- 23.5 Ke nonwanekgogamašego. (2)
- Baanegwa ke batho le diphoofole
 - Go anegwa ditiragalo tša go boifiša (E TEE fela.)

- 23.6 Balekwa ba tla fa diponelopele tša go fapana.
Mohlala:
- A ka feleletša a bolailwe ke bolwetši bjo bja go hloka kalafo
 - Mokgekolo Megokgo a ka tšholla megokgo leboelela gobane a ka se boele bokgarebeng a belega ngwana yo mongwe (2)
- 23.7
- E tšweletša maikutlo
 - E tšweletša semelo
 - E tšweletša thulano (3)
- 23.8 Nonwane e thoma ka 'E rile e le nonwane!/Nkano nkano!'
Thai e thoma ka lentšwana le 'Thai!' (2)
- 23.9 Balekwa ba tla fa dikarabo tša go fapana.
Mohlala:
Bohumi bja go hwetšwa ka dihlare bo na le ditlamorago tša go se loke. (1)

SETSOPOLWA SA Q

- 23.10 Nene (1)
- 23.11 Morumokwanokgaotši/felo (1)
- 23.12
- Babinatau ba gaMaleka ke bao ba tšwago Phakakang
 - Ka setlogo ke mapono a Mzilikazi
 - Babinatau ba gaMaleka ga se ba bantši fela ba a kwana (TŠE PEDI fela.) (2)
- 23.13 Poeletšothomi
- E gatelela kgopolo ya boleloko
 - E tšweletša mošito/moretheto (E TEE fela.) (2)
- 23.14
- Sereti se tla be se laetša gore se feditše go reta
 - Sereti ga se sa tseba sereto go iša pele
 - Sereti se boloka nako ya batheeletši ka ge sereto e le se se telele (TŠE PEDI fela.) (2)
- 23.15 Balekwa ba tla fa maikutlo a go fapana.
Mohlala:
Maikutlo a letšhogo.
- Ke tšhošwa ke ge batho ba elwa/ba bolela ka go tia (2)

[25]**PALOMOKA YA KAROLO YA B: 25**

KAROLO YA C: PAPADI/TERAMA**POTŠIŠO YA 24: 'O IPHIHLETŠENG' – LT Maphoso****Mohlala wa karabo:****Thulaganyo ya O iphihletšeng?**

Thulaganyo ke mokgwa wo ka wona mongwadi a beakanyago ditaba tša sengwalo sa gagwe ka gona ka maikemišetšo a go tšweletša morero.

Kalotaba

Mo papading ye ditiragalo di thoma ka Rebone le Hlogi ba boledišana ka dipoelo tša bona tša marematlou. Rebone o tšweletše ditlhahlobong tša gagwe, gomme o laetša tatagwe, e lego Mahunela maikemišetšo a gagwe e le go ithutela tša dijo yunibesithing.

- Mmapadithwadi: Rebone
- Tikologo: Mabenkelengkgoparara
- Nako ya ditiragalo: Mosegare
- Maikemišetšo a mongwadi: Ke go utolla bothata bjo Rebone a tlogo lebana le bjona ka tatagwe, Mahunela

Phekgogo

Rebone o botša tatagwe ka maikemišetšo a gagwe a go ya yunibesithi. Tiragalo ye e hlotše thulano gare ga gagwe le tatagwe, ka ge tatagwe a be a se a ikemišetša go mo iša sekolong.

Sehloa

Go utswiwa ga dikgomo tša Mahunela le go timela ga tšhelete ya gagwe. Taba ye e mo hlolela bolwetši.

Tlemollo ya lehuto

Sarinki o bolela gore ke yena a bego a lefela Rebone dithuto tša kua yunibesithi ka tšhelete ya Mahunela. Rebone o thoma go tseba mothuši wa gagwe yo a bego a iphihlile lebakeng le ka moka. Sarinki o kgopela tshwarelo. Sarinki o a golegwa ka ge a be a utswa tšhelete ya Mahunela. Benjamene o a golegwa ka ge a be a gononelwa go utswa dikgomo tša tatagwe. Mahunela o a hlokofala.

Dintlha: 15**Sebopego le Polelo: 10****[25]****POTŠIŠO YA 25: 'O IPHIHLETŠENG' – LT Maphoso****SETSOPOLWA SA R**

25.1 Radio/Seyalemoya. (1)

25.2 O na le kwelobohloko/lešoko. (1)

- 25.3
- Di hlahla mmadi
 - Di tšweletša dimelo tša baraloki
 - Di tšweletša maikutlo
 - Di tšweletša ditiragalo
 - Di fokotša ditšhitišo tša papalego
(TŠE THARO fela.) (3)
- 25.4 Tikologo ya sebjalebjaale
- Ya sebjalebjaale: go bolelwa ka dikolo, diyunibesithi, mabenkelegoparara, bjalobjalo Goba
- Ya segologolo
- Mahunela o utswetšwa dikgomo ka lešakeng (3)
- 25.5 Balekwa ba tla fa diponelopele tša go fapana.
Mohlala:
- Tatagwe a ka no fetola mogopolo a mo thuša ka mašeleng
 - Mafelelong a ka atlega ka go hwetša thušo ya tšhelete
 - A ka fetša a paletšwe ke go tšwetša dithuto pele ka lebaka la go hloka tšhelete (3)
- 25.6
- Ge o na le phegelelo o feleletša o atlegile mo bophelong (Rebone o feleleditše a rutegile ka ge a be a duma bjalo)
 - Go ratana le bana ba bannyane ba fetša ba go hutše mahumo a gago (Mahunela o be a ratana le Sarinki)
 - Go ngamela thoto baneng go hlola bonaba gare ga bana le batswadi (Benjamene o feleleditše a utswitše dikgomo tša tatagwe)
(TŠE PEDI fela) (2)

SETSOPOLWA SA S

- 25.7 Moya wa ntwā (1)
- 25.8 Sarinki ke moratiwa wa Benjamene (Ke baratani) (1)
- 25.9
- Rebone, morwedi wa Mahunela, o tšwelela gabotse dithutong tša gagwe tša marematlou
 - Tatagwe o mo kuna tšhelete ya go tšwetša dithuto pele gomme o feleletša a thušitšwe ke motho yo a bego a sa mo nagane
 - Motho yo a mo thušitšego ka go lefelela tšhelete ya dithuto ke motlabo wa tatagwe
 - Rebone mafelelong o atlega ka go fetša dithuto tša gagwe gomme tatagwe o a hlokofala
(TŠE THARO fela.) (3)
- 25.10
- E gapa nako ya ge babapadi ba itokišetša temana ye e latelago
 - E tšweletša semelo le maikutlo a mmapadi
 - E laetša thulanoteng ya mmapadi
(TŠE PEDI fela.) (2)

25.11 Balekwa ba tla fa dikarabo tša go fapana.

Mohlala:

Mongwadi o kgonne

- Go be go sa letelwa gore Sarinki e ka ba yena a lefelago dithuto tša Rebone
- Mafelelong Sarinki o kgopela tshwarelo go bana ba Mahunela
- Sarinki o a swarwa
- Benjamene o utswa dikgomo tša tatagwe (TŠE PEDI fela.)

(2)

25.12 Balekwa ba tla fa maikutlo a go fapana.

Mohlala:

Manyami

- Sarinki o ratana le morwa le tatagwe
- O utswa tšhelete ya Mahunela

(3)

[25]

POTŠIŠO YA 26: NAGA GA DI ETELANE – MS Serudu

Mohlala wa karabo:

Thulaganyo ya Naga ga di etelane

Thulaganyo ke mokgwa wo ka wona mongwadi a beakanyago ditaba tša sengwalo sa gagwe ka gona ka maikemišetšo a go tšweletša morero.

Kalotaba

Mphaka o dutše ka phapošeng ya go bala a nnoši, Hunadi le Raisibe ba dira mediro ya lapa ka moraleng.

- Mmapadithwadi – molwantšhwa, e lego Mphaka o a tšwelela
- Tikologo - ke ya sebjalebja. Mehlala: tafola, setulo, phapoše ya go bala
- Nako ya ditiragalo - ga e tšwelele
- Maikemišetšo a mongwadi - ke go re utollela mathata ao Mphaka a lebanego le wona bjalo ka mofaladi

Phekgogo

Mphaka o bolela a nnoši ebile lentšu la gagwe le kwala ka moraleng fao go dutšego Hunadi le Raisibe. Tiragalo ye e hlotše gore yena le Hunadi ba thulane gomme yeo ke yona thulano ya mathomo ya papadi ye.

Sehloa

Poso ya ka godimo ga yeo Mphaka a e swerego e hlomilwe gomme go thwe ngwana wa mobu a fiwe maemo ao. Taba ye e tsoša ngangego gare ga Mphaka le Lekgotla la Yunibesithi ka ge a ka se laolwe ke mošemane yo a mo rutilego. Ga go tsebje gore go tlo direga eng gare ga Mphaka le Lekgotlataolo la Yunibesithi.

Tlemollo ya lehuto

Mphaka o tšea sephetho sa go boela Bonwatau le lapa la gagwe.

Dintlha: 15

Sebopego le Polelo: 10

[25]

POTŠIŠO YA 27: NAGA GA DI ETELANE – MS Serudu**SETSOPOLWA SA T**

- 27.1 Ya sefala (1)
- 27.2 Ke motho wa go hloka nnete. (1)
- 27.3
- Di hlahla mmadi
 - Di tšweletša dimelo tša baraloki
 - Di tšweletša maikutlo
 - Di tšweletša ditiragalo
 - Di fokotša ditšhitišo tša papalego (TŠE THARO fela.) (3)
- 27.4 Tikologo ya sebjalebjae.
- Kerekeng
 - Moruti (3)
- 27.5 Balekwa ba tla fa diponelopele tša go fapana.
Mohlala:
- Mphaka le Hunadi ba ka fetša ba hlalane
 - Hunadi a ka tlogela go tsena kereke
 - Mphaka a ka feleletša a botša batho ba ka ntle ditaba tša lapa la gagwe (3)
- 27.6
- Legae la bo motho ga le na bosehla – Mphaka o tlogile gagabo a go nyatša a nagana gore a ka se tsoge a boetše eupša mafelelong o ile a boela
 - Motšhabapula o tšhabela matlorotlorong - Mphaka o tšhabile gagabo a nagana gore o tla hwetša khutšo dinageng di šele eupša gwa se be bjalo (E TEE fela) (2)

SETSOPOLWA SA U

- 27.7 Moya wa kgakanego. (1)
- 27.8 Ke banyalani/Mphaka ke monna wa Hunadi. (1)
- 27.9
- Mphaka o tšhaba gagabo ka lebaka la kgatelelo
 - Mphaka o kopana le mathata a bofaladi dinageng di šele
 - Mphaka o fetša a nagana go boela gae Bonwatau (3)
- 27.10
- E gapa nako ya ge babapadi ba itokišetša temana ye e latelago
 - E tšweletša semelo le maikutlo a mmapadi
 - E laetša thulanoteng ya mmapadi (TŠE PEDI fela.) (2)
- 27.11 Balekwa ba tla fa dikarabo tša go fapana.
Mohlala:
Mongwadi o kgonne
- Mmadi o be a se a letela gore Mphaka a ka boela gagabo Bonwatau eupša mafelelong o tšea sephetho sa go boela (2)

27.12 Balekwa ba tla fa dikarabo tša go fapana.

Mohlala:

Kwelobohloko

- Le yena ke motho o na le ditokelo tša go phela gabotse ka khutšo nageng efe kapa efe
- A ka tliša diphetogo tšeo batho ba sego ba di letela

(3)
[25]

POTŠIŠO YA 28: LEHUFA – P Mothupi

Mohlala wa karabo:

Thulaganyo ya Lehufa

Thulaganyo ke mokgwa wo ka wona mongwadi a beakanyago ditaba tša sengwalo sa gagwe ka gona ka maikemišetšo a go tšweletša morero.

Kalotaba

Lerato o eme boemapese o na le bothata bja dinamelwa mola monna wa gagwe a na le dithekisi. Kgakanego yeo go tšwelela Ntshepe yo a ilego a mo nametša sefatanaga sa gagwe.

- Babapadithwadi – molwantšhwa, e lego Radithekisi o a tšwelela molwantšhi, e lego Lerato le yena o a tšwelela
- Tikologo ke ya sebjalebja. Mohlala: sefatanaga, boemapese
- Nako ya ditiragalo ke mesong
- Maikemišetšo a mongwadi ke go re utollela bothata bjo bo lego lapeng la Lerato

Phekgogo

Mo papading ye phekgogo e bonala ge Ntlogeleng a hwetša dinomoro tša mogala tša Lerato ka morabeng wa paki ya monna wa gagwe, Ntshepe.

Sehloa

Go ithuntšha ga Radithekisi ka maikemišetšo a go ipolaya. Tiragalo ye e a makatša ka ge go tšhogilwe gore Radithekisi a ka no ba a hlokofetše.

Tlemollo ya lehuto

Radithekisi o amogelwa bookelong ka morago ga go ikgobatša ge a be a leka go ipolaya.

Radithekisi o a itshola gomme o kgopela tshwarelo go Lerato le Ntshepe ka mo a ilego a ba swara makgwakgwa ka gona gomme bona ba a mo swarela.

Dintlha: 15

Sebopego le Polelo: 10

[25]

POTŠIŠO YA 29: LEHUFA – P Mothupi

SETSOPOLWA SA V

29.1 Ya sefala

(1)

29.2 Ke mosadi wa hloka sephiri

(1)

- 29.3
- Di hlahla mmadi
 - Di tšweletša dimelo tša baraloki
 - Di tšweletša maikutlo
 - Di tšweletša ditiragalo
 - Di fokotša ditšhitišo tša papalego (TŠE THARO fela.)

(3)

- 29.4 Tikologo ya sebjalebjaale.
Mehlala: difatanaga, kholetšhe, fenišara, boemapese, bookelo, dithunya, bjalobjalo.
(TŠE PEDI fela.) (3)
- 29.5 Balekwa ba tla fa diponelopele tša go fapana.
Mohlala:
 - Radithekisi a ka bolaya Lerato ka lebaka la lehufa
 - Ba ka fetša ba hlalane
 - Ba ka fetša ba swarelane gomme ba phela gabotse
(3)
- 29.6 Balekwa ba tla fa dikarabo tša go fapana.
Mohlala:
 - Lehufa ga le age motse – Radithekisi o thubegetšwe ke lapa ka lebaka la lehufa
 - Lehufa le tswala polao – Radithekisi o nyaka go bolaya Ntshepe ka gore o nagana gore o ratana le mosadi wa gagwe
(2)
- SETSOPOLWA SA W**
- 29.7 Moya wa ntwana (1)
- 29.8 Ke monna le mosadi/Lerato ke mosadi wa Radithekisi/Radithekisi ke monna wa Lerato. (1)
- 29.9
 - Radithekisi o tlaiša Lerato ka lebaka la lehufa
 - Lerato o feleletša a nyetšwe ke Ntshepe yo mosadi wa gagwe le yena a bolailwego ke lehufa
 - Radithekisi o a ithuntšha ka maikemišetšo a go ipolaya
(3)
- 29.10
 - E gapa nako ya ge babapadi ba itokišetša temana ye e latelago
 - E tšweletša semelo sa mmapadi
 - E tšweletša maikutlo a mmapadi
 - E laetša thulanoteng ya mmapadi
(TŠE PEDI fela.) (2)
- 29.11 Balekwa ba tla fa dikarabo tša go fapana.
Mohlala:
Mongwadi o kgonne.
 - Radithekisi o feleletša a kgopela tshwarelo go Ntshepe
 - Ntshepe o etela Radithekisi bookelong
(2)
- 29.12 Balekwa ba tla fa mabaka a go fapana.
Mohlala:
Go tenega/go makala
 - Ga se mekgwa ye mebotse go gogagoga mosadi ka kerekeng
 - Ke tenwa ke go se hlomphe Modimo ga Radithekisi
(3)

[25]

PALOMOKA YA KAROLO YA C: 25
PALOMOKA YA TLHAHLOBO: 80

KAROLO YA A: RUBRIKI YA GO SWAYA DIPOTŠIŠO TŠE TELELE: THETO [MEPUTŠO YE 10]

Dinyakwa	Bokgoni bja go ikgetha	Bokgoni bja maemo	Bokgoni bja magareng	Bokgoni bja motheo	Ga go bokgoni
<p>DITENG</p> <p>Tihalošo ya sererwa. Botebo bja dikgopolo, kgonthišo le kwešišo ya setsopolwa</p> <p>MEPUTSO YE 7</p>	<p>8–10</p> <p>-Tihalošo ye e tseneletšego ya sererwa -Tatelano ya dikgopolo tša go ba le maatlakgogedi tša go amana thwii le temana. -Kwešišo ye e tseneletšego ya sengwalwa le sereto.</p>	<p>6–7</p> <p>-Kwešišo le tihalošo ye botse ya sererwa. -Potšišo e arabilwe ka botlalo. -Dikgopolo tšeo di filwego di a kwala eupša ga se tšona ka moka tšeo di hlalošitšwego ka mo go nyakegago. -Kwešišo ya sengwalwa le sereto e bonetše.</p>	<p>4–5</p> <p>-Tihalošo ye e kgotsofatšago ya sererwa. -Go na le dintlha di se kae tšeo di amanago le sererwa. -Tše dingwe tša dikgopolo di a kwagala eupša ga di kgodiše. -Kwešišo ya motheo ya sengwalo le sereto.</p>	<p>2–3</p> <p>-Tihalošo ya sererwa ga e kgotsofatše. -Ga go dintlha tšeo di amanago le sererwa. -Ga go kwešišo ya sengwalwa le sereto.</p>	<p>0–1</p> <p>-Ga go kwešišo ya sererwa. -Karabo ga e sepelelane le sereto. -Morutwana ga a tsebe selo ka ga sengwalwa le sereto.</p>
<p>SEBOPEGO LE POLELO</p> <p>Sebopego, kelelo le kalo ya dikgopolo Polelo, segalo le setaele tšeo di dirišitšwego ge go ngwalwa taodišo</p> <p>MEPUTSO YE 3</p>	<p>8–10</p> <p>-Sebopego se tšweletša tlemagano ya dikgopolo ye botsebotse. -Dikgopolo di hlamegile ebile di tšweleditšwe ka bokgwari. -Polelo, segalo le setaele di a kgahliša, ke tša maleba ebile di tšwele mahlalagading. -Ga go na le phošwana e tee ya popopolelo, mopeleto le maswaodikga.</p>	<p>6–7</p> <p>-Sebopego se tšwelela gabotse ebile se tšweletša go ela ga dikgopolo. -Kelelo ye botse ya dikgopolo. -Polelo, segalo le setaele ke tša maleba.</p>	<p>4–5</p> <p>-Sebopego se a tšwelela. -Taodišo ga e na kelelo ye botse ya dintlha ebile ga go tlemagano ya dikgopolo. -Diphošo tša polelo ke tše nnyane eupša segalo le setaele ke tša maleba.</p>	<p>2–3</p> <p>-Sebopego se bontšha diphošo tša peakanyo. -Dikgopolo ga se tša beakanywa ka tatelano ye botse. -Diphošo tša polelo ke tše ntši. -Segalo le setaele di fošagetše.</p>	<p>0–1</p> <p>-Sebopego ga se sa maleba. -Diphošo tša polelo ke tše ntšintši ebile le setaele se fošagetše kudu.</p>

KAROLO YA B LE C: RUBRIKI YA GO SWAYA DIPOTŠIŠO TŠE TELELE – PADI, KANEGELOTŠHABA LE PAPADI [MEPUTSO YE 25]

Dinyakwa	Bokgoni bja go ikgetha	Bokgoni bja maemo	Bokgoni bja magareng	Bokgoni bja motheo	Ga go bokgoni
DITENG Tlhalošo ya sererwa Botebo bja dikgopolo, kgonthišo le kwešišo ya setsopolwa MEPUTSO YE 15	12–15 -Karabo ye botsebotse go fetiša: 14–15. -Karabo ye botsebotse: 12–13. -Tlhalošo ye e tseneletšego ya sererwa. -Tatelano ya dikgopolo tša go ba le maatlakgogedi tša go amana thwii le temana. -Kwešišo ye botsebotse ya sengwalwa le setsopolwa.	9–11 -Kwešišo le tlhalošo ye botse ya sererwa. -Potšišo e arabilwe ka botlalo. -Dikgopolo tšeo di filwego di a kwala eupša ga se tšona ka moka tšeo di hlalošitšwego ka mo go nyakegago. -Kwešišo ya sengwalwa le setsopolwa e a bonala.	6–8 -Kwešišo ya magareng ya sererwa eupša ga se dintlha ka moka tšeo di hlalošwago ka botlalo. -Bontši bja dintlha di amana le sererwa. -Tše dingwe tša dikgopolo di a kwagala eupša ga di kgodiše. -Kwešišo ya motheo ya sengwalwa le setsopolwa.	4–5 -Kwešišo ye nnyane ya sererwa. -Ga go dintlha tšeo di hlalošwago ka botlalo. -Dintlha tše nnyane di amana le sererwa. -Tlhalošo e amana gannyane le sererwa. -Kwešišo ye nnyane ya sengwalwa le setsopolwa.	0–3 -Ga go kwešišo ya sererwa. -Maiteko a go araba potšišo a fokola kudu. -Ditlhalošo ga di kgotsofatše. -Morutwana ga a tsebe sengwalwa goba setsopolwa.
SEBOPEGO LE POLELO Sebopego, kelelo le kalo ya dikgopolo Polelo, segalo le setaele tšeo di dirišitšwego ge go ngwalwa taodišo MEPUTSO YE 10	8–10 -Sebopego se tšweletša tlemagano ya dikgopolo ye botsebotse. -Matseno le mafetšo ke a mabotse kudukudu. -Dikgopolo di hlamegile ebile di tšweleditšwe ka bokgwari. -Polelo, segalo le setaele di a kgahliša, ke tša maleba ebile di tšwele mahlalagading.	6–7 -Sebopego se tšwelela gabotse ebile se tšweletša go ela ga dikgopolo. -Go na le tlemagano ye botse magareng ga matseno, mafetšo le ditemana tše dingwe tša taodišo yeo. -Kelelo ye botse ya dikgopolo. -Polelo, segalo le setaele ke tša maleba.	4–5 -Sebopego se a tšwelela. -Peakanyo le tlemagano ya dikgopolo e gona eupša e na le mafokodi. -Diphošo tša polelo ke tše nnyane eupša segalo le setaele ke tša maleba. -Peakanyo ya ditemana ke ya maleba.	2–3 -Sebopego se bontšha diphošo tša peakanyo. -Dikgopolo ga se tša bewa ka tshwanelo. -Diphošo tša polelo ke tše ntši. -Segalo le setaele ga se tša maleba. -Peakanyo ya ditemana e fošagetše.	0–1 -Tlhokego ya peakanyo ye botse ya sebopego e dira gore dikgopolo di se elele gabotse. -Diphošo tša polelo le setaele sa go fošagala di dira gore go be bothata go bala le go kwešiša molaetša wa taodišo. -Segalo le setaele di fošagetše kudu. -Peakanyo ya ditemana e fošagetše kudu.